

معاونت

این قسمت محل سرنویس است و نباید در آن چیزی نوشته شود

رشته ..... ۲۵ امتیاز

یک رشته n رقمی از حروف A, B, C داریم. در هر مرحله می‌توانیم دو حرف متوالی و متفاوت از رشته در نظر بگیریم و آن‌ها را با حرف سوم جایگزین کنیم. منظور از حرف سوم، حرفی از مجموعه $\{A, B, C\}$ است که در میان دو حرف گفته شده نیامده است. برای مثال می‌توانیم با تغییر حروف چهارم و پنجم (از سمت چپ) رشته $ABCBA$ آن را به $ABCCCA$ تبدیل کنیم. فرض کنید تعداد حروف A, B, C در رشته‌ی گفته شده به ترتیب a, b, c باشد. باقی‌مانده‌ی a, b, c در تقسیم بر ۳ را به ترتیب r_a, r_b, r_c در نظر بگیرید. ثابت کنید اگر دست کم دو تا از سه عدد r_a, r_b, r_c برابر باشند، می‌توانیم با تعدادی مرحله تمام حروف رشته را برابر کنیم.

این قسمت محل زیرنویس است و نباید در آن چیزی نوشته شود

پیاده‌سازی توابع ..... ۲۵ امتیاز

یک زبان برنامه‌نویسی جدید داریم که در آن به پیاده‌سازی توابع می‌پردازیم. پیش از صحبت در مورد این زبان برنامه‌نویسی، مجموعه‌ای اعداد سرخ را تعریف می‌کنیم که برابر $\{0, 1, 2\}$ است. در این زبان برنامه‌نویسی فقط از اعداد سرخ استفاده می‌شود. به عبارت دیگر مقدار هر متغیر، هر عدد، هر ورودی، هر خروجی و ... فقط می‌تواند عدد سرخ باشد.

تنها تابع آماده‌ی این زبان، تابع `branko` است. این تابع دو عدد سرخ از ورودی می‌گیرد و یک عدد سرخ در خروجی برمی‌گرداند. این تابع را با $b(x, y)$ نشان می‌دهیم. خروجی این تابع به شکل زیر محاسبه می‌شود:

۱. ابتدا عدد کم‌تر در میان x و y انتخاب می‌شود.

۲. عدد انتخاب شده با یک جمع می‌شود.

۳. حاصل تابع، باقی‌مانده‌ی عدد محاسبه شده در تقسیم بر ۳ است.

برای درک بهتر در جدول زیر خروجی تابع را به ازای ورودی‌های مختلف نوشته‌ایم:

x	y	$b(x, y)$
۰	۰	۱
۰	۱	۱
۰	۲	۱
۱	۰	۱
۱	۱	۲
۱	۲	۲
۲	۰	۱
۲	۱	۲
۲	۲	۰

هر برنامه در این زبان در قالب زیر نوشته می‌شود:

۱. در خط یکم برنامه، نام ورودی‌ها نوشته می‌شود. برای مثال، خط یکم یک برنامه با چهار ورودی می‌تواند به شکل زیر باشد:

`x y inp z2`

۲. در خط دوم برنامه، نام خروجی نوشته می‌شود. در این زبان هر برنامه فقط یک خروجی دارد. برای مثال، خط دوم یک برنامه می‌تواند به شکل زیر باشد:

`ans5`

۳. در خط سوم برنامه، نام متغیرهای دیگری که در برنامه استفاده خواهد شد، نوشته می‌شود. برای مثال، خط سوم یک برنامه می‌تواند به شکل زیر باشد:

`tmp1 tmp2 t4 a b`

۴. از خط چهارم به بعد برنامه، قالب کلی هر خط به شکل زیر است:

$$v \leftarrow f(a_1, a_2, \dots, a_n)$$

که در آن v یک متغیر ورودی، متغیر خروجی یا از متغیرهای دیگر است. همچنین f یک تابع از پیش تعریف شده با n ورودی است. هر کدام از a_i ها نیز باید یک عدد سرخ یا یک متغیر مقداردار باشند. برای مثال یک نمونه در زیر آمده است (فرض کنید g یک تابع از پیش تعریف شده، x یک متغیر ورودی و r یک متغیر مقداردار است):

$$tmp1 \leftarrow g(2, x, r, x)$$

برای آشنایی بیشتر شما با این زبان یک مثال می‌زنیم. فرض کنید می‌خواهیم تابع $min(x, y)$ را پیاده‌سازی کنیم که با گرفتن دو عدد سرخ از ورودی، عدد کم‌تر را در خروجی برمی‌گرداند. شکل دقیق عمل کرد این تابع در جدول زیر آمده است:

x	y	$min(x, y)$
۰	۰	۰
۰	۱	۰
۰	۲	۰
۱	۰	۰
۱	۱	۱
۱	۲	۱
۲	۰	۰
۲	۱	۱
۲	۲	۲

توجه کنید قبل از نوشتن این برنامه، هیچ تابع دیگری تعریف نشده و تنها می‌توانیم از تابع $branko$ استفاده کنیم. پس از پیاده‌سازی تابع min می‌توانیم در برنامه‌های بعدی از آن استفاده کنیم. روش زیر، یک پیاده‌سازی برای تابع min است:

```

x  y
z
t
t <- b(x, y)
t <- b(t, t)
z <- b(t, t)

```


معاونت

این قسمت محل سرنویس است و نباید در آن چیزی نوشته شود

حال در هر یک از قسمت‌های زیر، باید به پیاده‌سازی تابع گفته شده بپردازید. می‌توانید قبل از پیاده‌سازی توابع گفته شده، تابعی دیگر را به ترتیبی مشخص در برنامه‌هایی جداگانه پیاده‌سازی کنید و از آن‌ها در برنامه‌های بعدی کمک بگیرید. برای هر تابعی که پیاده‌سازی می‌کنید، توضیح مختصری نیز ارائه دهید. توضیح تنها یا پیاده‌سازی تنها نمره‌ای نخواهد داشت و هر دو باید با هم انجام شود.

(آ) تابع max را پیاده‌سازی کنید. این تابع دو ورودی می‌گیرد و عدد بیش‌تر را برمی‌گرداند. (۱۰ نمره)
(ب) دو تابع $d1$ و $d3$ را پیاده‌سازی کنید که هر کدام دو ورودی می‌گیرند و باید به شکل زیر کار کنند:

x	y	$d1(x, y)$	$d3(x, y)$
۰	۰	۰	۰
۰	۱	۰	۱
۰	۲	۰	۲
۱	۰	۰	۱
۱	۱	۰	۲
۱	۲	۱	۰
۲	۰	۰	۲
۲	۱	۱	۰
۲	۲	۱	۱

در حقیقت با کنار هم گذاشتن حاصل‌های $d1(x, y)$ و $d3(x, y)$ برای یک x و y مشخص، حاصل جمع دو رقمی x و y در مبنای سه به دست می‌آید. (۱۵ نمره)

صفحه ..... ۲۵ امتیاز

روی یک صفحه n خط راست کشیده‌ایم، طوری که هیچ دو خطی موازی و هیچ سه خطی هم‌رس نیستند. این خطوط، صفحه را به تعدادی ناحیه افراز کرده‌اند. ثابت کنید می‌توانیم در هر یک از ناحیه‌ها یک عدد صحیح بنویسیم، طوری که شرایط زیر برقرار باشد:

- اعداد نوشته شده دو به دو متمایز باشند.
- جمع چهار عدد ناحیه‌های مجاور هر نقطه‌ی ناشی از برخورد خطوط برابر باشد.

معاونت

این قسمت محل سرنویس است و نباید در آن چیزی نوشته شود

دوره‌های مرتبط ..... ۲۵ امتیاز
فرض کنید n یک عدد طبیعی بزرگ‌تر از ۵ است. یک گراف ساده‌ی n رأسی داریم که هر دو دور آن، دست کم یک رأس مشترک دارند. بیشینه‌ی تعداد یال‌های این گراف را بر حسب n بیابید.

این قسمت محل زیرنویس است و نباید در آن چیزی نوشته شود

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
مرکز ملی پرورش استعداد های درخشان و دانش پژوهان جوان
معاونت دانش پژوهان جوان

مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان
و دانش پژوهان جوان

مبارزه علمی برای جوانان، زنده کردن روح جست و جو و کشف واقعیت هاست. «لام خمینی (ره)»

اینجانب ..... (شرکت کننده) این دفترچه را به صورت کامل (۵ برگه با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

اینجانب ..... (منشی حوزه) تعداد ..... برگه (با احتساب جلد) دریافت نمودم امضاء

دفترچه سوالات بیست و هفتمین دوره المپیاد کامپیوتر - روز اول

تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۲۹

تعداد سوالات	ساعت شروع	مدت آزمون (دقیقه)
۲۵	۱۴:۰۰	۲۲۵

شماره سندلی

کد دفترچه

۱

استان:
منطقه:
پایه تحصیلی:

شماره پرونده:
کد ملی:
نام پدر:
نام مدرسه:

حوزه:

توضیحات مهم

استفاده از ماشین حساب ممنوع است

- ۱- کد دفترچه شما یک است. این کد را با کدی که روی پاسخنامه نوشته شده است تطبیق دهید. در صورت وجود مغایرت، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون تعداد سوالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه‌های دفترچه سوالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگه پاسخنامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلیه جوابها باید در پاسخنامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سوالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سوالات و پاسخنامه بنویسید.
- ۶- برگه پاسخنامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند. پس آن را تا نکنید و تمیز نگه دارید و بعلاوه پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۷- پاسخ درست به هر سوال ۴ نمره مثبت و پاسخ نادرست یک نمره منفی دارد.
- ۸- ترتیب گزینه‌ها به صورت تصادفی است. سوالات ۱۲ تا ۲۵ در دسته‌های چند سوالی آمده‌اند و توضیح هر دسته پیش از آن آمده است.
- ۹- همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب می‌شود.
- ۱۰- شرکت کنندگان در دوره تابستان از بین دانش‌آموزان پایه دهم و سوم متوسطه انتخاب می‌شوند.
- ۱۱- دفترچه سوالات باید همراه پاسخنامه به مسئولین جلسه تحویل شود.

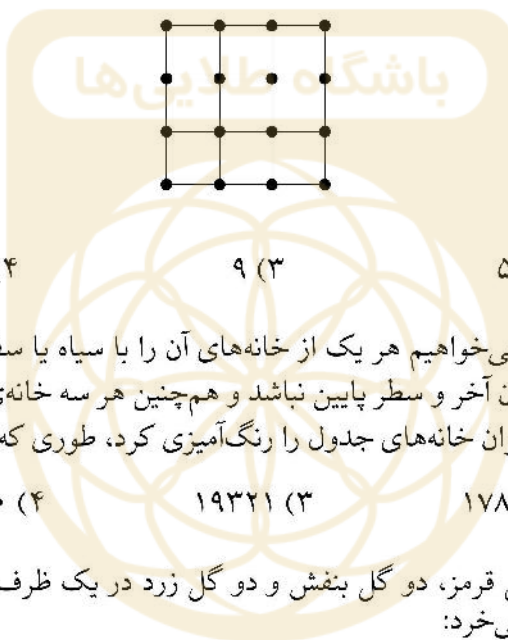
مرحله‌ی دوم بیست و هفتمین المپیاد کامپیوتر کشور

نام و نام خانوادگی:

۱ دستگاهی داریم که یک عدد دودویی ۹ رقمی روی نمایش‌گر آن دیده می‌شود. در ابتدا این عدد برابر ۰۰۰۱۰۱۱۰۱ یا همان ۴۵ است. این دستگاه دکمه‌ای دارد که اگر آن را فشار دهیم، عدد روی نمایش‌گر یک واحد زیاد می‌شود. آن قدر دکمه را می‌زنیم تا به نمایش دودویی عدد ۴۲۳ برسیم. هر کدام از این ۹ رقم در طول مراحل چندین بار تغییر کرده‌اند. مجموع تعداد این تغییرها چند تاست؟

۷۴۸ (۱)   ۷۵۳ (۲)   ۷۴۴ (۳)   ۷۵۱ (۴)   ۷۵۴ (۵)

۲ در گراف زیر حداقل چند یال باید حذف کنیم تا طول هیچ دوری بیش از چهار نباشد؟

۴ (۱)   ۵ (۲)   ۹ (۳)   ۶ (۴)   ۸ (۵)

۳ یک جدول 4×4 داریم و می‌خواهیم هر یک از خانه‌های آن را با سیاه یا سفید رنگ کنیم. یک خانه را امن گوییم، اگر در ستون اول، ستون آخر و سطر پایین نباشد و هم‌چنین هر سه خانه‌ی مجاور چپ، راست و پایین آن سیاه باشند. به چند طریق می‌توان خانه‌های جدول را رنگ‌آمیزی کرد، طوری که خانه‌ی امن نداشته باشیم؟

۳۱۶۸۴ (۱)   ۱۷۸ (۲)   ۱۹۳۲۱ (۳)   ۲۲۵۰۰ (۴)   ۲۱۲ (۵)

۴ در مغازه‌ی گل‌فروشی دو گل قرمز، دو گل بنفش و دو گل زرد در یک ظرف در بسته قرار دارد. مرتضی طبق روال زیر، یک گل برای خود می‌خرد:

ابتدا رنگ دل‌خواهش را قرمز انتخاب می‌کند و تصمیم می‌گیرد یک گل قرمز بخرد. سپس یک گل به تصادف از ظرف برمی‌دارد. اگر گل برداشته شده به رنگ دل‌خواهش بود، آن را می‌خرد و کار تمام می‌شود؛ در غیر این صورت رنگ دل‌خواهش را به رنگ آن گل تغییر می‌دهد و گل را به ظرف برمی‌گرداند. دوباره یک گل به تصادف از ظرف برمی‌دارد و همین روند تکرار می‌شود تا بالاخره یک گل خریده شود.

مرتضی به چه احتمالی گل قرمز خواهد خرید؟

$\frac{2}{5}$ (۵) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{2}{4}$ (۱)

۵ ۱۰۰ زیرجدول 100×100 متمایز در یک جدول 200×200 داریم. حداکثر چند خانه از جدول در تمام این زیرجدول‌ها هستند؟

۶۴۰۰ (۱)   ۹۰۰ (۲)   ۸۱۰۰ (۳)   ۱۰۰ (۴)   ۸۲۸۱ (۵)

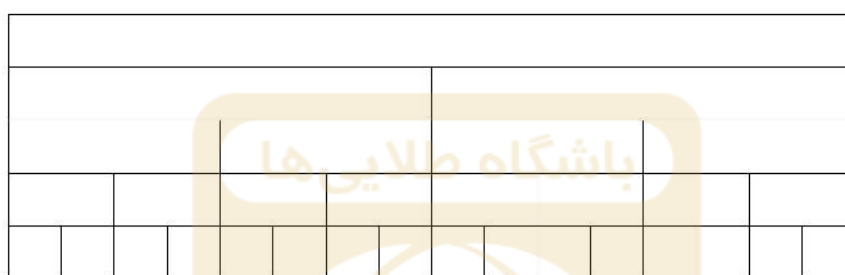
مرحله‌ی دوم بیست و هفتمین المپیاد کامپیوتر کشور

نام و نام خانوادگی:

۶ ۱۰۰ زیرجدول 100×100 متمایز در یک جدول 200×200 داریم. حداکثر چند خانه از جدول هستند که در دقیقن ۹۹ تا از این زیرجدول‌ها آمده باشند؟

- (۱) ۹۰۰   (۲) ۸۲۸۱   (۳) ۸۱۰۰   (۴) ۹۰۰۰   (۵) ۶۴۰۰

۷ دیوار زیر را در نظر بگیرید:

این دیوار از تعدادی آجر تشکیل شده است. به جز آجرهای سطر پایین، زیر هر کدام از آجرها دو آجر کوچک‌تر وجود دارد که آن‌ها را فرزندان آجر گفته شده می‌نامیم. در هر یک از شرایط زیر، گوییم آجر X به آجر Y راه دارد: ۱. Y فرزند X باشد.

۲. هر دو آجر در یک سطر بوده و مرز مشترک داشته باشند.

۳. هر دو آجر در یک سطر بوده و یکی در انتها و دیگری در ابتدای سطر باشد.

حال می‌خواهیم از آجر بالای دیوار شروع کنیم، هر مرحله به یک آجر که به آن راه داریم، برویم و کار را در یکی از آجرهای سطر پایین تمام کنیم. ممکن است در این مسیر، چند آجر از سطر پایین ببینیم و لزومن به محض رسیدن به سطر پایین، کار را تمام نمی‌کنیم. هم‌چنین تنها دنباله‌ی آجرها در مسیر مهم است و نحوه‌ی رفتن آن‌ها به یک‌دیگر مهم نیست. برای مثال دو آجر سطر دوم (از بالا) را در نظر بگیرید. این دو هم به دلیل شرط (۲) و هم به دلیل شرط (۳) به هم راه دارند. حال اگر در مسیری، از یکی از آن‌ها به دیگری برویم، مهم نیست از شرط (۲) استفاده کرده‌ایم یا شرط (۳). هم‌چنین با توجه به شرایط گفته شده، امکان حرکت رو به بالا وجود ندارد. چند مسیر به شکل گفته شده وجود دارد، طوری که از هر آجر حداکثر یک بار بگذریم؟

- (۱) 3255×2^4 (۲) 3255×2^5 (۳) 2^{17} (۴) 3255×2 (۵) 2^{14}

۸ یک گراف کامل ۱۱ رأسی با رأس‌های ۰، ۱، ... و ۱۰ داریم. روی یال بین رأس‌های i و j مقدار باقی‌مانده‌ی $i + j$ در تقسیم بر ۱۱ را نوشته‌ایم. عدد یک مسیر را کم‌ترین عدد در میان یال‌های آن مسیر می‌نامیم. دو رأس دل‌خواه در نظر بگیرید. بیشینه‌ی عدد مسیر را در میان مسیرهای بین این دو رأس، میزان دوستی این دو رأس می‌نامیم. می‌خواهیم یک زیرگراف فراگیر از گراف داده شده انتخاب کنیم، طوری که میزان دوستی هر دو رأس در زیرگراف برابر با میزان دوستی‌شان در گراف اصلی باشد. کمینه‌ی ممکن مجموع اعداد یال‌های این زیرگراف چیست؟

- (۱) ۲۷۰   (۲) ۵   (۳) ۹۵   (۴) ۱۰۱   (۵) ۲۷۵

۹ فرض کنید ABC یک مثلث متساوی‌الاضلاع باشد. مکمل این مثلث به شکل زیر ساخته می‌شود:

یک رأس مثلث را انتخاب می‌کنیم. برای مثال فرض کنید رأس A انتخاب شود. B و C را نسبت به A قرینه می‌کنیم تا نقاط B' و C' به دست آیند. مثلث $AB'C'$ را مکمل مثلث ABC می‌نامیم.

توجه کنید یک مثلث متساوی‌الاضلاع در صفحه دارای سه مکمل است. حال یک مثلث متساوی‌الاضلاع در صفحه در نظر بگیرید. هر ضلع آن را به n بخش برابر تقسیم کنید و با کشیدن خطوط موازی با اضلاع، درون مثلث را به n^2 مثلث متساوی‌الاضلاع کوچک‌تر تقسیم کنید. به مثلث حاصل، یک مثلث مشبک n تایی گفته می‌شود. برای مثال شکل زیر یک مثلث مشبک شش تایی است:

به هر کدام از n^2 مثلث کوچک، مثلث می‌گوییم. گوییم مثلث P با مثلث Q ارتباط دارد، اگر بتوانیم از P شروع کرده، در هر مرحله به یک مثلث مکمل برای مثلث فعلی برویم و در انتها به Q برسیم. توجه کنید در حین این مسیر نباید از مثلث اصلی خارج شویم و تنها می‌توانیم از مثلث‌ها استفاده کنیم. یک مثلث مشبک 30 تایی در نظر بگیرید. می‌خواهیم تعدادی مثلث انتخاب کنیم، طوری که هر مثلث دیگر با دست کم یکی از مثلث‌های انتخاب شده ارتباط داشته باشد. کمینه‌ی تعداد مثلث‌هایی که باید انتخاب کنیم، چیست؟

- ۴ (۱)   ۳ (۲)   ۵ (۳)   ۷ (۴)   ۶ (۵)

۱۰ در ابتدا یک باکتری و یک لانه داریم. در هر مرحله هر باکتری می‌تواند یکی از دو کار زیر را انجام دهد:

- یک لانه بسازد.
  - درون یک لانه‌ی خالی برود و تکثیر شود؛ یعنی به دو باکتری تبدیل شود.
- توجه کنید در یک مرحله، در هر لانه حداکثر یک باکتری می‌تواند قرار بگیرد و تکثیر شود. پس از هفت مرحله، بیشینه‌ی ممکن تعداد باکتری‌ها چیست؟

- ۲۹ (۱)   ۲۶ (۲)   ۳۲ (۳)   ۳۶ (۴)   ۳۴ (۵)

نام و نام خانوادگی:

۱۱ سلطان n دست‌کش، n کلاه و n شال‌گردن دارد. هر کدام از دست‌کش‌ها، کلاه‌ها و شال‌گردن‌ها به یکی از سه رنگ قرمز، آبی و سبز هستند. او می‌خواهد n دست لباس زمستانی بسازد (هر دست شامل یک دست‌کش، یک کلاه و یک شال‌گردن است). امتیاز هر دست لباس، به اندازه‌ی تعداد رنگ‌هایی است که در آن به کار رفته است. برای مثال یک دست لباس شامل یک دست‌کش آبی، یک کلاه قرمز و یک شال‌گردن آبی دو امتیاز دارد. هدف سلطان، بیشینه کردن مجموع امتیاز n دست لباس است. ایلچ به سلطان برای ساختن n دست لباس، الگوریتم زیر را پیشنهاد داده است:

تا زمانی که می‌توانیم با دست‌کش‌ها، کلاه‌ها و شال‌گردن‌های موجود یک دست لباس ۳ امتیازی دل‌خواه می‌سازیم. سپس تا زمانی که می‌توانیم یک دست لباس ۲ امتیازی دل‌خواه می‌سازیم و در انتها دست‌های ۱ امتیازی تشکیل می‌دهیم.

از میان گزاره‌های زیر، کدام گزاره یا گزاره‌ها صحیح هستند؟

- (آ) الگوریتم ایلچ هم‌واره سلطان را به هدفش می‌رساند؛ یعنی بیشینه‌ی مجموع امتیاز ممکن را می‌سازد.
 (ب) اگر در میان $3n$ عنصر موجود از هر رنگ n عنصر داشته باشیم، می‌توان n دست لباس با مجموع امتیاز $3n$ ساخت.
 (ج) اگر در میان $3n$ عنصر موجود از هر رنگ n عنصر داشته باشیم، الگوریتم ایلچ بیشینه‌ی مجموع امتیاز ممکن را می‌سازد.
 (د) اگر دست ۳ امتیازی قابل ساخت نباشد و هم‌چنین دست‌کش‌ها از دقیقن دو رنگ، کلاه‌ها از دقیقن دو رنگ و شال‌گردن‌ها نیز از دقیقن دو رنگ باشند، می‌توان نتیجه گرفت که $3n$ عنصر موجود دقیقن از دو رنگ هستند.

(۱) هیچ کدام از گزاره‌ها (۲) گزاره‌های ب، ج و د (۳) گزاره‌های ب و د (۴) فقط گزاره‌ی د (۵) تمام گزاره‌ها

یک جدول $n \times n$ داریم. دو خانه از این جدول را مجاور گوئیم، اگر یک ضلع مشترک داشته باشند. ابتدا در هر یک از خانه‌های سطر پایین جدول یک مهره قرار گرفته است. در هر مرحله هر مهره می‌تواند ساکن بماند و یا به یک خانه‌ی مجاور برود. توجه کنید قرار گرفتن بیش از یک مهره در یک خانه مشکلی ندارد. در پایان باید در هر یک از خانه‌های سطر بالای جدول یک مهره قرار گرفته باشد. می‌خواهیم کمینه‌ی تعداد مراحل لازم برای این کار را بیابیم، طوری که در حین مراحل، هر دو مهره در دست کم یک مرحله در یک خانه بوده باشند.

با توجه به توضیحات بالا به ۲ سؤال زیر پاسخ دهید

۱۲ پاسخ مسئله به ازای $n = 11$ چیست؟

۲۱ (۱)   ۱۲۰ (۲)   ۱۲ (۳)   ۲۰ (۴)   ۳۳ (۵)

۱۳ پاسخ مسئله به ازای $n = 10$ چیست؟

۲۷ (۱)   ۱۱ (۲)   ۹۹ (۳)   ۱۸ (۴)   ۱۹ (۵)

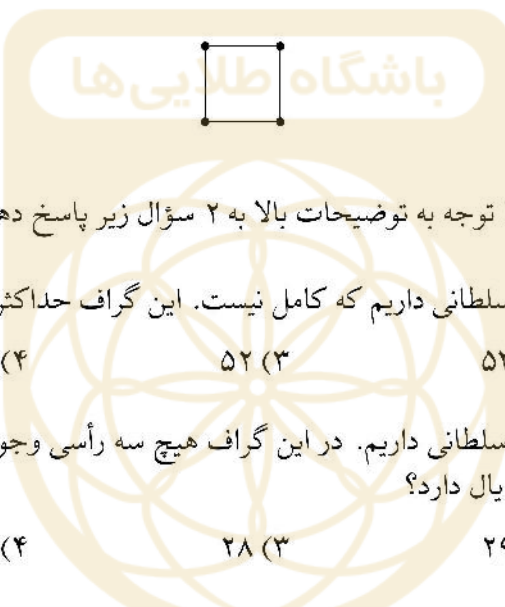
مرحله‌ی دوم بیست و هفتمین المپیاد کامپیوتر کشور

نام و نام خانوادگی:

یک گراف ساده را **سلطانی** گوئیم، اگر اختلاف درجه‌ی هیچ دو رأس آن برابر یک نباشد. برای مثال گراف زیر سلطانی نیست، زیرا هم رأس با درجه‌ی یک و هم رأس با درجه‌ی دو دارد:

توجه کنید در یک گراف سلطانی، وجود دو رأس با درجه‌ی برابر مشکلی ندارد. برای مثال، گراف زیر سلطانی است:

با توجه به توضیحات بالا به ۲ سؤال زیر پاسخ دهید

۱۴ یک گراف ساده‌ی ۱۱ رأسی سلطانی داریم که کامل نیست. این گراف حداکثر چند یال دارد؟

- ۴۹ (۱)   ۵۳ (۲)   ۵۲ (۳)   ۴۵ (۴)   ۵۴ (۵)

۱۵ یک گراف ساده‌ی ۱۱ رأسی سلطانی داریم. در این گراف هیچ سه رأسی وجود ندارد که دو به دو به هم وصل باشند. این گراف حداکثر چند یال دارد؟

- ۲۶ (۱)   ۲۹ (۲)   ۲۸ (۳)   ۲۷ (۴)   ۳۰ (۵)

۲۲ نفر می‌خواهند با هم فوتبال بازی کنند. آن‌ها برای این کار باید به دو تیم ۱۱ نفری غیر نشان‌دار تقسیم شوند. منظور از غیر نشان‌دار این است که تیم‌ها نام و شماره‌ی اعضا ندارند. در حقیقت، تنها هم‌تیمی بودن و نبودن افراد مهم است. هر یک از این ۲۲ نفر به یک نفر دیگر علاقه دارد. به فرد مورد علاقه، محبوب او نیز می‌گوئیم. طبیعی است که رابطه‌ی محبوب بودن لزومن دوطرفه نیست! هر یک از این ۲۲ نفر از یک نفر دیگر متنفر است. به فرد مورد تنفر، منفور او نیز می‌گوئیم. بالطبع رابطه‌ی تنفر نیز لزومن دوطرفه نیست! طبیعی است که کسی محبوب یا منفور خودش نیست! هم‌چنین یک نفر می‌تواند محبوب یا منفور بیش از یک نفر باشد.

با توجه به توضیحات بالا به ۲ سؤال زیر پاسخ دهید

۱۶ می‌خواهیم تیم‌کشی طوری انجام شود که هیچ کس با منفورش هم‌تیم نباشد. در میان تمام حالات برای روابط افراد، کمینه و بیشینه‌ی تعداد حالات تیم‌کشی به ترتیب چیست؟

- ۱ و ۱ (۱)   ۲ و ۰ (۲)   ۱ و ۱ (۳)   ۱ و ۰ (۴)   ۲ و ۰ (۵)

نام و نام خانوادگی:

۱۷ می‌خواهیم تیم‌کشی طوری انجام شود که هر کس با محبوبش هم‌تیم باشد. در میان تمام حالات برای روابط افراد، بیشینه‌ی تعداد حالات تیم‌کشی چیست؟

- ۷۰ (۱)   ۰ (۲)   ۲۴ (۳)   ۷۲۰ (۴)   ۲۵۲ (۵)

محسن یک دیگ بزرگ برنج و یک قاشق دارد. به او گفته می‌شود که تعدادی روز فرصت دارد تا برنج بخورد. تعداد دقیق روزها به محسن گفته نمی‌شود، اما به او گفته می‌شود این تعداد از مجموعه‌ی $\{1, 2, \dots, n\}$ است. به عبارت دقیق‌تر محسن به احتمال $\frac{1}{n}$ دقیقاً یک روز فرصت دارد، به احتمال $\frac{1}{n}$ دقیقاً دو روز فرصت دارد، ... و به احتمال $\frac{1}{n}$ دقیقاً n روز فرصت دارد. محسن در هر روز می‌تواند یکی از دو کار زیر را انجام دهد:

- تعداد قاشق‌هایش را دو برابر کند.
- هر قاشقش را پراز برنج کند و بخورد.

هر گاه فرصت محسن تمام شود، به او گفته می‌شود که پایان کار فرا رسیده است! محسن می‌خواهد روشی را در پیش بگیرد که امید ریاضی مجموع میزان برنجی که می‌خورد بیشینه شود. به عبارت دیگر او می‌خواهد روشی در پیش گیرد که به طور میانگین در میان n حالت موجود (برای تعداد روزهایی که فرصت دارد)، بیش‌ترین میزان برنج خورده شود.

با توجه به توضیحات بالا به ۲ سؤال زیر پاسخ دهید.

۱۸ فرض کنید $n = 4$ باشد؛ یعنی به محسن گفته می‌شود تعداد روزهای فرصت‌ش از مجموعه‌ی $\{1, 2, 3, 4\}$ است. بیشینه‌ی امید ریاضی گفته شده چند قاشق برنج است؟

- ۳ (۱) $\frac{17}{5}$ (۲) $\frac{5}{4}$ (۳)   ۴ (۴)   ۸ (۵)

۱۹ فرض کنید $n = 20$ باشد؛ یعنی به محسن گفته می‌شود تعداد روزهای فرصت‌ش از مجموعه‌ی $\{1, 2, \dots, 20\}$ است. بیشینه‌ی امید ریاضی گفته شده چند قاشق برنج است؟

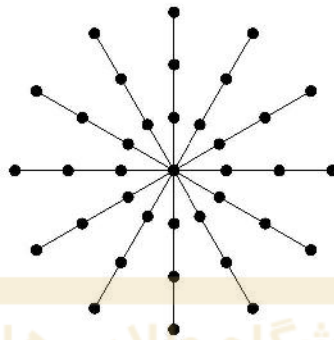
- ۲^{۱۹} (۱) $\frac{21}{4}$ (۲) $\frac{2}{5} \times 2^{15}$ (۳)   ۲^{۱۵} (۴) $\frac{2}{5} \times 2^{16}$ (۵)

فرض کنید یک گراف ساده‌ی همبند داریم. فاصله‌ی دو رأس در گراف، طول کوتاه‌ترین مسیر بین آنهاست. استاد بزرگ یکی از رأس‌های گراف را در ذهن خود انتخاب می‌کند و ما باید آن رأس را پیدا کنیم. ما در هر مرحله می‌توانیم یک رأس گراف را به استاد بزرگ بدهیم و او فاصله‌ی رأس ما تا رأس خودش را می‌گوید. کمینه‌ی تعداد مراحل که لازم داریم تا به طور تضمینی بتوانیم رأس استاد بزرگ را پیدا کنیم، عدد گراف می‌نامیم. لزومی ندارد در روند یافتن رأس استاد بزرگ، فاصله‌ی خود این رأس نیز از استاد بزرگ پرسیده شود.

با توجه به توضیحات بالا به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید.

نام و نام خانوادگی:

۲۰ عدد گراف زیر چیست؟

۹ (۵)   ۱۰ (۴)   ۱۳ (۳)   ۱۲ (۲)   ۱۱ (۱)

۲۱ تمام گراف‌های ساده‌ی همبند را در نظر بگیرید که دقیقاً ۱۰۰ رأس و ۱۰۰ یال دارند. کمینه و بیشینه‌ی عدد گراف در میان گراف‌های گفته شده به ترتیب چیست؟

۹۹ و ۱ (۵)   ۹۸ و ۱ (۴)   ۹۷ و ۲ (۳)   ۹۸ و ۲ (۲)   ۹۷ و ۱ (۱)

۲۲ یک گراف ۱۳۹۶ رأسی با رأس‌های ۱، ۲، ... و ۱۳۹۶ داریم. در این گراف، دو رأس با شماره‌های i و j به هم وصل هستند، اگر و تنها اگر $|i - j| \leq 10$ باشد. عدد این گراف چیست؟

۱۴۰ (۵)   ۱۱ (۴)   ۵ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

فرض کنید یک جدول داریم. دو خانه از جدول را مجاور گوئیم، اگر یک ضلع مشترک داشته باشند. به یک مجموعه از خانه‌های جدول همبند گوئیم، اگر به ازای هر دو خانه‌ی آن مانند x و y بتوانیم از x شروع کرده، در هر مرحله به یک خانه‌ی مجاور از آن مجموعه برویم و پس از تعدادی مرحله به y برسیم. می‌خواهیم خانه‌های جدول را با دو رنگ سیاه و سفید رنگ کنیم، طوری که دو شرط زیر برقرار باشد:

- خانه‌های هر رنگ، یک مجموعه‌ی همبند تشکیل بدهند.
- شکل حاصل از خانه‌های سیاه و شکل حاصل از خانه‌های سفید، هم‌نهشت (قابل انطباق در صفحه با عملیات‌های انتقال، دوران و تقارن) باشند.

هدف ما پیدا کردن تعداد روش‌های انجام این رنگ‌آمیزی است. در این دسته سؤال، دو رنگ‌آمیزی را که با دوران، تقارن و اعمال مشابه از روی هم به دست بیایند، متفاوت در نظر می‌گیریم.

_____ با توجه به توضیحات بالا به ۳ سؤال زیر پاسخ دهید _____

۲۳ تعداد روش‌های رنگ‌آمیزی گفته شده را در یک جدول ۸×۲ بیابید.

۶ (۵)   ۸ (۴)   ۱۶ (۳)   ۱۲ (۲)   ۱۴ (۱)

نام و نام خانوادگی:

۲۴ تعداد روش‌های رنگ‌آمیزی گفته شده را در یک جدول 4×4 بیابید.

۲۴ (۱)   ۲۰ (۲)   ۳۶ (۳)   ۵۲ (۴)   ۴۴ (۵)

۲۵ این بار فرض کنید یک مکعب $2 \times 2 \times 2$ داریم. دو مکعب واحد را مجاور گوئیم، اگر یک وجه مشترک داشته

باشند. به یک مجموعه از مکعب‌های واحد همبند گوئیم، اگر به ازای هر دو مکعب واحد آن مانند x و y بتوانیم از x شروع کرده، در هر مرحله به یک مکعب واحد مجاور از آن مجموعه برویم و پس از تعدادی مرحله به y برسیم. می‌خواهیم مکعب‌های واحد را با دو رنگ سیاه و سفید رنگ کنیم، طوری که دو شرط زیر برقرار باشد:

- مکعب‌های واحد هر رنگ، یک مجموعه‌ی همبند تشکیل بدهند.
- شکل حاصل از مکعب‌های واحد سیاه و شکل حاصل از مکعب‌های واحد سفید، هم‌نهشت (قابل انطباق در فضا با عملیات‌های انتقال، دوران و تقارن) باشند.

تعداد روش‌های رنگ‌آمیزی گفته شده را بیابید.

۴۰ (۱)   ۳۲ (۲)   ۲۶ (۳)   ۱۴ (۴)   ۳۸ (۵)

